

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

לז.

עין משפט
נר מצוה

(א) (ל' ע"ג לעשות) (ג) ויש נוסחאות שלא היה כחוב לפניהם אך ר' יהודה עד לפנות לבנו שהעני הכתם אולאי כספר שמתה הרגל שנתא כן ש"ס של קלף וזה א"ש מוספות ד"ה (הביאן) (א) [על יד. וי"ג] (ד) ש"ס: ז"ל; (ה) תענית כה: ר"ה כג. כ"ב פ"ג (ו) [תוספתא פ"ב הי"א] (ז) [שבת כ"ט: וי"ג]; (ח) [לקמן מב.]. (ט) פרה פ"ב מ"א, (י) ש"פ מ"א, (כ) ר"מ, (ל) גל עטמיה כ"ג, (מ) וי"ע מוספות וזמית כד. ד"ה האול ולפניו].

לא מלא אחד מד' מינין הללו יהא יושב וצטל. מסוכה נמלא זה קל והדין היה מלמד חומר ממחלתו כדדרשת מה לולב הקל שאינו נוהג בזילות כבימים יש בו חומר זה שאינו נוהג אלא בד' מינין סוכה חמורה שנוהגת בזילות כו': עלי זיס ועלי עץ שמן. לאו ד' מינין מינה: ור"י סבר הנך לדפנות ועלי הדם ועלי תמרים ועלי עץ עצום לנסך וכן מסכנין בנסרים. ול"ג של ארו וניה נמי דהני נסרים מאחד מד' מינהו הם מיהו מעיקרא דדיקלא נינהו אלמלא לר"י סבי ועיקרא דדיקלא כשריף לאגזו של לולב דאי לאו הכי הו' לכו כמין אחר דהא לר"י אין סוכה אלא בהכשר לולב מק"ו: ככסה בנסרים של ארו גרסינן הכא: י' מיני ארוזים הם. והדס מד מינייהו במסכת ר"ה (דף כג.). זיקרי ירושלים. מונכדי ירושלים העשירים: צמינו אוגדין אוסו מלמטה. נמלא אגד העליון לנוי בעלמא ולא להכשיר מנוה לפיכך אינו תוספת לעצור על כל תוסף: מגדלי הושענא. אוגדי הולוצים לשון גדילין. ולשון הש"ס לומר לכל אומן דבדר לשון זה כגון הך דצברק מסקיין (מ"ח דף י"ב). למגדלי צוהרי ולמגדלי תנורי צחולו של מועד הא למדת שפירוש לשון זה לשון עשיה ותקון: שיידי ציה ציה ציה יד. מתחת לאגד שלא יקטנו צמקוס אגדו דקסדר אין האגד מן המנוה כרצון דלמני אין כר"ך אגד: דלא נהוי חליצה. צין יד להושענא ואין זו לקיחה: לא לינקוט איניש הושענא צסודרא. כשנטולו נלמח על לא יכרוך סודר שצין כתיפו על ידו ויאתחו בו הולוצ: אוזב קלר. שהיו מצידין מי חטאת מעיר לעיר בצפופרת של קנים ארוכות ומנענין אותם צהם לטרת טמאים ומטביל האוזב וזוה ואם היה קלר כשמתניסו צפי השפופרת אינו מגיע למים שצראש העני: מספקו. מאריכו כדי ספוקו: צנוט. פלך פוח"ל בלע"ו שהנשים טוות בו: ולקח. אוזב וטבל צמים צשעת טבילה צעינן לקיחה: אלא שמע מינה שמה לקיחה. ומיהו כשהוא מזה כר"ך לאחוז באוזב מפני שאם אחוזו בצפוקו הוא מנענע

האן וכאן ואינו מכין וזוה על הכלי: נפל משפופרת לשוקם. אף האפר היו מצידין משפופרת ומקדשין בו את המים צשוקת של אפן של מעשה פרה צבלי צבנים היתה אם אפשר והיה נתון אפר משפופרת למים צששוקת שהאפר נתון למעלה כדילפינן בצוטה (דף י"ז): מים חיים אל כלי שהמים נתנין תחילה אל כלי ולא יפסיק אפר צניינן והא דכתיב ונתן עליו מים מוקמינן (שם) לערבין. ואם כשצא לקדש נפל האפר משפופרת לשוקת שלא צמתכין פסול הקידוש דצעינן ולקחו מעפר שרפת החטאת ונתן וגו' (בבבבב) שיהא לוקח צידו ונתון: הא

להקל ותימה דהכא אין הלכה כר' יהודה דלא מנכר אלא בד' מינין דקטס ממני' צפ"ק (דף י"ב). כרצנן צדלה עליה את הגפן ואת הדלעת דקמני או שקצץ כשרה וי"ל דהא דקי"ל התם כרבי יהודה היינו מנכר דין אחר ויליף צמה מצינו מנותר שיצנו צבל תומירו ומתן ישנו צבל תומירו מה נותר צשריפה אף חמץ צשריפה דלע"פ צשאלמו לו חכמים אשם תלוי וחטאת הבא על הספק ויכחו שהם צבל תומירו ואת אמרת צקצורה ושמך ר' יהודה אלמלא דער ציה מההיא לע"ג דהוא שמך אפן לא שמקינן דלא שמך אלא מתוך דצרי עצמו צמה שאומר צמקוס אחר דנותר צקצורה אצל אפן צצרינן צשריפה ואין כאן ויכוח: והביאו ע"י זית. רבי יהודה הוה מוקי ליה לדפנות: מאי ארויהדס כדברה ברב הונא דאמר י' מיני ארוזים הם. תימה ולרבי יהודה אמר רב דפליג עליו מאי איכא למימר דלמר צמס' ר"ה פ' א' אפן מכירין (דף כג. ושם) ד' מיני ארוזים הם אלו הן ארו וקמרוס ועץ שמן וצרוש ולספרים דגרסי לעיל צפ"ק (דף י"ד): צרימא ארוה מלמטה. שהיו אוגדין אותו בגומות של זהב, אמר רב אמרו לו, במינו היו אוגדין אותו מלמטה. אמר רבא למגדלי הושענא דבי ריש גלותא, שירי בלולב בית יד, כלומר קצה הלולב הנגד עם הדרס הניתוחו בלא אגד, כי היכי דלא ליהו חציצה. רבא אמר כל לאותו אינו חוצין, מן צמינו הוה. אמר רבא (רבא) [רבא] לא ליקוט איניש לוליבא בסודרא, דבעינן ולקחתו וליבא. רבא אמר לקיחה ע"י דבר אחרן שמה לקיחה, מהא דתנן בפרה פ"ב האוהו הקצר מספקו בחוט או בכוש, טובל ומעלה, אחוז באוזב וזוה ר' יהודה ור' שמעון אומרים כשם שהיויה באוזב כך טבילה באוזב. פי אליבא דתנא קמא דפליג עלייהו אמאי קא שרי, ולקח אוזב וטבל במים כתוב (כ"ו), וזה לא לקח אלא בחוט ובכוש, [פ"י] טוות בו הנשים קצרו כוש, אלא ש"מ לקיחה על ידי דבר אחר שמה לקיחה. ודחינן דלמא שאני חוט וכוש כדיון דחבריה לאוזב, כי אוזב דמי, ולא דמי לסודר דלא חבריה ללולב. אלא מהא דתנן בפרה פ"ב נפל הקידוש משפופרת על השוקת פסול.

לולב הגזול פרק שלישי סוכה

תורה אור השלם

1. ואשר ישמעו ויעבירו קול בכל עריהם ויברושם לאמר צאו הנהר ויהיאו עלי ית ועלי עץ שמן ועלי הדס ועלי תמרים ועלי עץ צבת לעשת קבת כפתוב: נחמיה ח טו 2. אתן במדבר ארו ששה וחדס ועץ שמן אישים קצרה ברזש תדקרו ותאשרו יתדו: ישעיהו מא יט 3. ולקח אוזב וטבל במים איש טהור ויהיה על האהל ועל כל הכלים ועל הנפשות אשר היו ועל הנגע בעצב או בקול או במת או בקרב: במדבר יט יח

הגהות הב"ח

(א) גבי מאי ארו הדס (מכרה ור' עיטו ודס) תלמי' וי"ב כס"א א"י: (ב) תוס' ד"ה כי היכי וכו' דכתיב ואת כל כלי השרת אשר ישמרו צס:

גליון הש"ס

גבי' וכן בעורא. עין מ"ש לעיל בגליון דף י' ע"א צש"י ד"ה אלו הנה: שם ורבא אמר לקיחה ע"י ר"א. עין יומא דף מו ע"ב צש"י ד"ה רב פפא:

הגהות הגר"א

[א] (ור"י סבר כו' עד למקן) תלמי':

מוסף רש"י

ומודה ר' מאיר. צן צהם צהן ארבעה צין אפן צהן ארבעה (ע"ל י"ד). שמוניה פסל. פסולת גורן ויקד הוא סך כתר, והכי מני מני למיני ומודה ר' יהודה שהן דלית צסו ארבעה דפסולין, ש' אשם י' צין נסר לנסר כו', והאי דנקט ר' מאיר צבומא הוה, דלפילו ר' מאיר דמתמר מודה צהא (שם). משם ראייה. צממיה (ע"ל כח).